HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

30 aprilie 2009 *

În cauza C-75/08,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Regatul Unit), prin decizia din 8 februarie 2008, primită de Curte la 21 februarie 2008, în procedura

The Queen, la cererea:

Christopher Mellor

împotriva

Secretary of State for Communities and Local Government,

* Limba de procedură: engleza.

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul C. W. A. Timmermans, președinte de cameră, domnii J.-C. Bonichot (raportor), K. Schiemann, P. Kūris și L. Bay Larsen, judecători,

avocat general: doamna J. Kokott,
grefier: domnul R. Grass,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru domnul Mellor, de domnii R. Harwood, barrister, și R. Buxton, solicitor;

— pentru guvernul Regatului Unit, de domnul L. Seeboruth, în calitate de agent;

— pentru Comisia Comunităților Europene, de domnii P. Oliver și J.-B. Laignelot, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 22 ianuarie 2009,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 4 din Directiva 85/337/CEE a Consiliului din 27 iunie 1985 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (JO L 175, p. 40, Ediție specială, 15/vol. 1, p. 174), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2003/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 mai 2003 (JO L 156, p. 17, Ediție specială, 15/vol. 10, p. 8, denumită în continuare „Directiva 85/337").

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între domnul Mellor, pe de o parte, și Secretary of State for Communities and Local Government (denumit în continuare „Secretary of State"), pe de altă parte, în legătură cu necesitatea sau lipsa necesității de a motiva decizia adoptată de autoritatea națională competentă de a nu realiza evaluarea efectelor asupra mediului (denumită în continuare „EEM") cu ocazia soluționării cererii de autorizare a construcției unui spital, proiect aparținând categoriilor enumerate în anexa II la Directiva 85/337.

Cadrul juridic

Reglementarea comunitară

3 Articolul 2 alineatul (1) din Directiva 85/337 prevede:

„Statele membre adoptă toate măsurile necesare, înaintea acordării autorizării, pentru a se asigura că proiectele care pot avea efecte importante asupra mediului, prin natura, mărimea sau localizarea lor, *inter alia*, constituie obiectul unei evaluări a efectelor lor.

Aceste proiecte sunt definite la articolul 4."

4 Articolul 4 din Directiva 85/337 prevede:

„(1) Sub rezerva articolului 2 alineatul (3), proiectele aparținând categoriilor prezentate la anexa I constituie obiectul unei evaluări în conformitate cu articolele 5-10.

(2) Sub rezerva articolului 2 alineatul (3), pentru proiectele enumerate la anexa II, statele membre stabilesc

(a) pe baza unei analize de caz

sau

(b) pe baza pragurilor sau a criteriilor fixate de statul membru,

în cazul în care [a se citi «dacă»] proiectul trebuie supus unei evaluări în conformitate cu articolele 5-10.

Statele membre pot decide aplicarea ambelor proceduri prevăzute la literele (a) și (b).

(3) Atunci când se efectuează o analiză de caz sau se fixează praguri sau criterii în sensul alineatului (2), se ține seama de criteriile de selecție relevante stabilite la anexa III.

(4) Statele membre garantează că deciziile luate de autoritățile competente în conformitate cu alineatul (2) sunt puse la dispoziția publicului."

5 Articolul 6 din Directiva 85/337 prevede:

„(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura că autoritățile care ar putea fi interesate de un proiect, prin natura responsabilităților lor specifice în materie de mediu, au posibilitatea să emită avizul cu privire la informațiile furnizate de întreprinzător și la cererea de autorizare. În acest sens, statele membre desemnează autoritățile care trebuie consultate, în general sau de la caz la caz. Informațiile adunate sunt transmise autorităților respective în temeiul articolului 5. Statele membre stabilesc normele de aplicare privind consultarea.

(2) Publicul este informat, fie prin anunțuri publice, fie prin alte mijloace adecvate, precum mijloacele electronice, dacă acestea sunt disponibile, cu privire la următoarele aspecte la începutul procedurii de luare a deciziilor privind mediul menționată la articolul 2 alineatul (2) și de îndată ce informațiile pot fi furnizate în limite rezonabile:

(a) cererea de autorizare;

(b) faptul că proiectul este supus unei proceduri de evaluare a impactului asupra mediului […];

[…]

(d) natura deciziilor posibile sau, în cazul în care există, a proiectului de decizie;

[…]

(f) o precizare a orelor și a locurilor în care și a mijloacelor prin care vor fi oferite informațiile relevante;

(g) detalii privind sistemele de participare a publicului instituite în conformitate cu alineatul (5) al prezentului articol.

(3) Statele membre se asigură că următoarele elemente sunt puse la dispoziția publicului interesat, în termene rezonabile:

(a) orice informații colectate în conformitate cu articolul 5;

(b) în conformitate cu legislația internă, principalele rapoarte și îndrumări emise pentru autoritatea sau autoritățile competente în momentul în care publicul interesat este informat în conformitate cu alineatul (2) al prezentului articol;

(c) în conformitate cu dispozițiile Directivei 2003/4/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 28 ianuarie 2003 privind accesul public la informații privind mediul […], alte informații decât cele menționate la alineatul (2) al prezentului articol care sunt relevante pentru decizia adoptată în conformitate cu articolul 8 și care devin disponibile numai după ce publicul interesat a fost informat în conformitate cu alineatul (2) al prezentului articol.

(4) Publicului interesat trebuie să i se ofere de la început ocazii efective de a participa la procedurile de adoptare a deciziilor privind mediul prevăzute la articolul 2 alineatul (2) și, în acest scop, trebuie să aibă dreptul de a exprima observații și opinii destinate autorității sau autorităților competente atunci când toate opțiunile sunt posibile și înainte de luarea unei decizii asupra cererii de autorizare.

(5) Normele de informare a publicului (de exemplu, lipirea unor afișe pe o anumită rază sau publicarea în ziarele locale) și de consultare a publicului interesat (de exemplu, prin depunerea de materiale în scris sau prin anchete publice) se stabilesc de către statele membre.

(6) Trebuie prevăzute termene rezonabile pentru diferitele etape, care să permită suficient timp pentru informarea publicului și să permită publicului interesat să se pregătească și să participe efectiv la adoptarea deciziilor privind mediul sub rezerva dispozițiilor prezentului articol."

6 Potrivit articolului 9 din Directiva 85/337:

„(1) La adoptarea unei decizii privind acordarea sau refuzul acordului cu privire la dezvoltare, autoritatea sau autoritățile competente informează publicul în acest sens în conformitate cu procedurile adecvate și pune la dispoziția publicului următoarele informații:

— conținutul deciziei și orice condiții anexate acesteia;

— după examinarea preocupărilor și a opiniilor exprimate de către publicul interesat, principalele motive și considerații pe care se bazează decizia, inclusiv informații privind procesul de participare a publicului;

— în cazul în care este necesar, o descriere a principalelor măsuri de evitare, de reducere și, în cazul în care este posibil, de compensare a efectelor adverse cele mai importante.

(2) Autoritatea sau autoritățile competente informează orice stat membru care a fost consultat în conformitate cu articolul 7, transmițându-i informațiile menționate la alineatul (1) al prezentului articol.

Statele membre consultate se asigură ca informațiile să fie în mod adecvat puse la dispoziția publicului interesat pe teritoriile lor."

7 Articolul 10a din Directiva 85/337 prevede:

„Statele membre se asigură, în conformitate cu sistemul legislativ intern aplicabil, că membrii publicului interesat:

(a) care au un interes suficient sau

(b) care pretind încălcarea unui drept, atunci când procedurile de drept administrativ al unui stat membru impun această condiție preliminară

au acces la o cale de atac în fața unei instanțe judiciare sau a unui organism independent sau imparțial instituit în conformitate cu legea, prin care este contestată legalitatea de fond sau de procedură a deciziilor, a acțiunilor sau a omisiunilor care intră sub incidența dispozițiilor privind participarea publicului din prezenta directivă.

Statele membre stabilesc stadiul în care pot fi contestate deciziile, acțiunile sau omisiunile.

[…]"

Reglementarea națională

8 Normele care guvernează EEM, prevăzute de Directiva 85/337, au fost transpuse inițial prin Regulamentul privind urbanismul și amenajarea funciară din 1988 [The Town and Country Planning (Assessment of Environmental Effects) Regulations 1988 (S. I. 1988/1199)].

9 În urma modificărilor aduse Directivei 85/337, în versiunea sa inițială, prin Directiva 97/11/CE a Consiliului din 3 martie 1997 (JO L 73, p. 5, Ediție specială, 15/vol. 3, p. 254), acest regulament a fost înlocuit cu Regulamentul privind urbanismul și amenajarea funciară (Anglia și Țara Galilor) din 1999 [The Town and Country Planning (Environmental Impact Assessment) (England and Wales) Regulations 1999 (S. I. 1999/293)], astfel cum a fost modificat prin Regulamentul privind urbanismul și amenajarea funciară (Anglia și Țara Galilor) din 2006 [The Town and Country Planning

(Environmental Impact Assessment) (England and Wales) Regulations 2006 (S. I. 2006/3295), denumit în continuare „Regulamentul EEM”].

10 Anexele 1-3 la Regulamentul EEM corespund anexelor I-III la Directiva 85/337.

11 Articolul 2 alineatul 1 din Regulamentul EEM prevede că o „cerere EEM” reprezintă „o cerere de permis de construcție pentru o amenajare EEM”, și anume o amenajare pentru care este necesară o EEM.

12 În temeiul aceleiași dispoziții, „o amenajare EEM” reprezintă:

„a) o amenajare de tip anexa 1;

sau

b) o amenajare de tip anexa 2 care poate avea efecte importante asupra mediului ca urmare a unor factori precum natura, mărimea sau localizarea sa.”

13 Din articolul 2 alineatul 1 din Regulamentul EEM rezultă că o amenajare constituie „o amenajare de tip anexa 2 la regulament” atunci când aceasta:

„[…] corespunde unei descrieri menționate în coloana 1 a tabelului din această anexă, când nu face obiectul unei scutiri și când:

(a) o parte oarecare a acestei amenajări trebuie realizată într-o zonă sensibilă;

sau

(b) în privința acestei amenajări, se depășește un prag aplicabil sau se îndeplinește un criteriu care figurează în partea corespunzătoare a coloanei 2 a tabelului”.

14 La anexa 2 la Regulamentul EEM, alineatul 10 litera b) se referă la „proiectele de amenajare urbană” (coloana 1) a căror suprafață de amenajare este mai mare de o jumătate de hectar (coloana 2).

15 În temeiul articolului 2 alineatul 1 litera h) din Regulamentul EEM, zonele cu peisaj excepțional (area of outstanding natural beauty) constituie „zone sensibile”.

16 Din articolul 4 alineatul 2 din Regulamentul EEM rezultă că o amenajare de tip anexa 2 este considerată amenajare EEM, adică o amenajare pentru care este necesară o EEM, în cazul în care solicitantul depune în mod voluntar o „declarație de mediu" în conformitate cu Regulamentul EEM sau în cazul în care un serviciu de urbanism local, la cerere sau din oficiu, adoptă un aviz de verificare prealabilă care indică faptul că amenajarea este o amenajare EEM.

17 În cazul în care o cerere de permis de construcție de tip anexa 2 nu este însoțită de o declarație de mediu, deciziile privind necesitatea prevederii unei EEM se adoptă de către serviciile de urbanism locale sub forma unor avize de verificare prealabilă și de către Secretary of State sub formă de instrucțiuni de verificare prealabilă.

18 Potrivit articolului 2 alineatul 1 din Regulamentul EEM:

— un aviz de verificare prealabilă („screening opinion") este „un aviz scris de autoritatea competentă în materie de urbanism cu privire la problema dacă amenajarea avută în vedere reprezintă o amenajare EEM", iar

— instrucțiunile de verificare prealabilă („screening direction") sunt „instrucțiunile date de Secretary of State cu privire la problema dacă amenajarea reprezintă o amenajare EEM".

19 În temeiul articolului 4 alineatul 3 din Regulamentul EEM, instrucțiunile de verificare prealabilă emise de Secretary of State primează asupra declarațiilor de mediu, precum și asupra avizelor de verificare prealabilă adoptate de serviciile de urbanism locale.

20 Potrivit articolului 5 alineatul 4 din Regulamentul EEM, avizul de verificare prealabilă trebuie adoptat într-un termen de trei săptămâni sau în orice alt termen mai lung convenit cu promotorul proiectului.

21 În aplicarea articolului 5 alineatul 6 din Regulamentul EEM, în cazul în care autoritățile nu emit un aviz de verificare prealabilă în termenele prevăzute legal sau dacă din aviz reiese că amenajarea respectivă reprezintă o amenajare EEM, persoana care a solicitat avizul sau persoana care a depus cererea de permis de construcție poate solicita Secretary of State să emită instrucțiuni de verificare prealabilă.

22 Potrivit articolului 4 alineatul 6 din Regulamentul EEM, în cazul în care se adoptă un aviz de verificare prealabilă sau instrucțiuni de verificare prealabilă care califică o amenajare drept amenajare EEM, „acest aviz sau aceste instrucțiuni sunt însoțite de o declarație scrisă care motivează această concluzie în mod corespunzător, clar și precis”.

23 Potrivit articolului 4 alineatul 5 din Regulamentul EEM, deciziile de verificare prealabilă trebuie să țină seama de criteriile de verificare enumerate în anexa 3 la Regulamentul EEM.

24 Printre criteriile enunțate în anexa 3 la Regulamentul EEM figurează:

— „Caracteristicile proiectelor de amenajare”;

— „Localizarea proiectelor de amenajare” și

— „Caracteristicile impactului potențial”.

25 Regulamentul EEM nu prevede însă comunicarea motivării unui aviz de verificare prealabilă sau a unei instrucțiuni de verificare prealabilă care nu califică amenajarea în cauză drept amenajare EEM.

Acțiunea principală și întrebările preliminare

26 Din decizia de trimitere reiese că, în luna octombrie 2004, Partnerships in Care (denumită în continuare „PiC”) a depus la autoritatea locală competentă în materie de urbanism, Harrogate Borough Council (denumit în continuare „Council”), o cerere de permis de construcție a unei unități spitalicești de securitate medie la HMS Forest Moor, pe un teren situat în mediul rural, în zona cu peisaj excepțional din Nidderdale („Nidderdale Area of Outstanding Natural Beauty”), teren pe care era implantată o fostă bază navală. Permisul de construcție a fost acordat în cursul lunii august 2005.

27 În urma unei acțiuni formulate de un localnic, permisul de construcție a fost anulat prin decizia High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division, din 5 aprilie 2006, deoarece Council nu adoptase un aviz de verificare prealabilă privind EEM.

28 La 7 iulie 2006, consilierul urbanist al PiC a solicitat Council să emită un aviz de verificare prealabilă în conformitate cu articolul 5 din Regulamentul EEM.

29 La 24 iulie 2006, Asociația Locuitorilor pentru Protecția Nidderdale (Residents for the Protection of Nidderdale) a adresat Council o scrisoare, indicând că este necesară o EEM a proiectului.

30 La 25 august 2006, Council a emis avizul de verificare prealabilă concluzionând că proiectul prezentat nu ar avea efecte importante asupra mediului și că, prin urmare, acesta nu ar impune realizarea unei EEM.

31 La 4 septembrie 2006, domnul Mellor a adresat Council o scrisoare în numele Asociației Locuitorilor pentru Protecția Nidderdale, arătând că avizul de verificare prealabilă ar fi trebuit să impună o EEM.

32 La 3 octombrie 2006, PiC, întemeindu-se pe avizul emis de Council la 25 august 2006, a depus cererea de permis de construcție care formează obiectul acțiunii principale.

33 La 20 octombrie 2006, consilierii urbaniști ai PiC, fiind informați despre intenția Council de a-și modifica poziția cu privire la necesitatea realizării unei EEM, au adresat Government Office for Yorkshire and the Humber o scrisoare pentru a solicita Secretary of State să emită instrucțiuni de verificare prealabilă.

34 La 23 octombrie 2006, Council și-a modificat, într-adevăr, poziția în cadrul unui nou aviz, decizând, pe baza informațiilor furnizate de domnul Mellor și după noi consultări, că este necesară o EEM.

35 În urma sesizării sale de către PiC, Secretary of State a emis, la 4 decembrie 2006, instrucțiuni de verificare prealabilă în sens contrar față de avizul emis de Council.

36 Secretary of State, după ce a constatat că proiectul în cauză este un „proiect de tip anexa 2" în sensul Regulamentului EEM, a adoptat următoarea decizie:

„[…] în urma evaluării criteriilor de selecție enumerate în anexa 3 la Regulamentul EEM și a protestelor formulate de domnul C. Mellor în numele Asociației Locuitorilor pentru Protecția Nidderdale, Secretary of State consideră că proiectul nu poate avea efecte importante asupra mediului ca urmare a unor factori precum natura, mărimea sau localizarea sa.

Prin urmare, în aplicarea competențelor care îi sunt conferite prin articolul 6 alineatul 4 din Regulamentul EEM, Secretary of State decretează că proiectul descris în cererea dumneavoastră și în documentele anexate nu reprezintă un «proiect EEM» în sensul Regulamentului EEM. Prin urmare, nu este afectat niciunul dintre drepturile de construcție autorizate de care poate beneficia proiectul dumneavoastră în temeiul Town and Country Planning (General Permitted Developement) Order 1995.

Având în vedere instrucțiunile de mai sus, cererea de permis de construcție susmenționată își poate urma cursul fără prezentarea unui raport de mediu."

37 La 20 februarie 2007, domnul Mellor a formulat la High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division, o acțiune împotriva deciziei Secretary of State, în scopul anulării acestor instrucțiuni de verificare prealabilă.

38 High Court, considerând că, de la adoptarea hotărârii R v Secretary of State for Environement, Transport and the Regions, ex p. Marson (1998), jurisprudența a fost stabilită de Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) în sensul că, pe de o parte, nu este necesară motivarea unui refuz de a dispune efectuarea unei EEM și că, pe de altă parte, atunci când este obligatorie motivarea instrucțiunilor, motivarea furnizată în mod obișnuit de Secretary of State este suficientă, a respins acțiunea fără a se pronunța asupra fondului.

39 În aceste condiții, Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division), sesizată cu judecarea cauzei pe fond, a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) În temeiul articolului 4 din [Directiva 85/337], statele membre trebuie să pună la dispoziția publicului motivarea unei decizii prin care se stabilește că nu există obligația ca un proiect aparținând categoriilor enumerate în anexa II [la această directivă] să facă obiectul unei evaluări în conformitate cu articolele 5-10 din [directiva menționată]?

2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, această obligație este îndeplinită de conținutul scrisorii adresate de Secretary of State la 4 decembrie 2006?

3) În cazul unui răspuns negativ la a doua întrebare, care este întinderea obligației de motivare în acest context?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

40 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere urmărește să afle dacă articolul 4 din Directiva 85/337 trebuie interpretat în sensul că statele membre trebuie să comunice în mod obligatoriu publicului motivarea unei decizii de a nu supune unei EEM un proiect cuprins în anexa II la această directivă.

Observațiile prezentate Curții

41 Reclamantul din acțiunea principală consideră că o decizie în sensul că nu este necesară o EEM trebuie în mod obligatoriu motivată corespunzător pentru a garanta o protecție juridică eficientă a mediului și a drepturilor cetățenilor.

42 Reclamantul arată că această problemă a fost deja examinată într-o hotărâre a Curții din 10 iunie 2004, Hotărârea Comisia/Italia (C-87/02, Rec., p. I-5975, punctul 49), în care Curtea a concluzionat în sensul neîndeplinirii obligațiilor de către Republica Italiană ca urmare a lipsei motivării decretului prin care s-a decis excluderea operațiunii care făcea obiectul acelei cauze de la procedura de EEM.

43 Pe de altă parte, acesta subliniază că temeinicia opiniei sale este confirmată de modificările aduse Directivei 85/337 în cursul anului 1997. Astfel, în urma acestor modificări, directiva impune autorității competente, astfel cum reiese din articolul 4 alineatul (3) din aceasta, să țină seama de criteriile de selecție relevante stabilite în anexa

III la directiva menționată când trebuie să aprecieze dacă un proiect cuprins în anexa II la aceeași directivă trebuie supus unei EEM și, în temeiul dispozițiilor alineatului (4) al articolului 4 menționat, impune ca decizia de a recurge sau de a nu recurge la o EEM să fie pusă la dispoziția publicului. Or, publicul nu ar putea aprecia legalitatea unei astfel de decizii dacă nu i-ar fi comunicată motivarea acesteia.

44 Guvernul Regatului Unit arată în primul rând că, spre deosebire de alte dispoziții de drept comunitar derivat în materie de mediu, articolul 4 din Directiva 85/337 nu prevede nicio obligație de a motiva decizia cu privire la aspectul dacă trebuie realizată o EEM. Acesta concluzionează că legiuitorul comunitar nu a prevăzut în mod intenționat obligația de motivare a acestei decizii.

45 Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord susține, în al doilea rând, că argumentația întemeiată pe decizia Curții în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Comisia/Italia, citată anterior, nu poate fi reținută în litigiul din acțiunea principală, dat fiind că, în cauza în care s-a pronunțat această hotărâre, neîndeplinirea obligațiilor se întemeia pe lipsa oricărei indicații care să permită garantarea faptului că autoritatea competentă realizase verificarea cu privire la necesitatea de a supune sau de a nu supune proiectul în cauză unei EEM, verificare prevăzută de dreptul național în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) din Directiva 85/337. Neîndeplinirea obligațiilor imputată nu privea lipsa motivării deciziei de a nu supune proiectul unei astfel de evaluări.

46 Comisia Comunităților Europene contestă interpretarea Hotărârii Comisia/Italia, citată anterior, pe care o face Regatul Unit, arătând în special că, în pofida lipsei cuvântului „motivare" la punctul 49 din această hotărâre, din cuprinsul acestui punct reiese în mod clar că autoritatea competentă trebuie să se refere într-un mod sau altul la ansamblul informațiilor care demonstrează că a aplicat elementele adecvate și a luat în considerare factorii pertinenți. Această cerință ar echivala cu o obligație de motivare.

47 În plus, Comisia susține că modificările rezultate din Directiva 97/11, în special obligația statelor membre de publicare a deciziilor de a proceda sau de a nu proceda la o EEM, în temeiul articolului 4 alineatul (4) din Directiva 85/337, fac să fie cu atât mai necesară obligația de motivare a unor astfel de decizii. În opinia Comisiei, această obligație ar fi golită de sens în lipsa unei motivări adecvate a deciziilor respective.

Răspunsul Curții

48 Directiva 85/337 are ca obiect, potrivit celui de al cincilea considerent, instituirea principiilor generale pentru evaluarea efectelor asupra mediului ale proiectelor publice și private care pot avea un impact important asupra mediului, în vederea suplimentării și a coordonării procedurilor de autorizare a acestor proiecte.

49 Directiva 85/337 prevede că anumite proiecte, a căror listă figurează în anexa I la aceasta, sunt supuse în mod obligatoriu unei astfel de evaluări.

50 În schimb, proiectele care figurează în anexa II la aceasta trebuie să facă obiectul unei astfel de evaluări numai atunci când pot avea efecte importante asupra mediului, iar Directiva 85/337 lasă, în această privință, statelor membre o marjă de apreciere. Totuși, această marjă de apreciere este limitată de obligația acestor state, enunțată la articolul 2 alineatul (1) din Directiva 85/337, de a supune unei astfel de evaluări proiectele care pot avea efecte importante asupra mediului, *inter alia*, prin natura, prin mărimea sau prin localizarea lor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 octombrie 1996, Kraaijeveld și alții, C-72/95, Rec., p. I-5403, punctul 50, precum și Hotărârea din 23 noiembrie 2006, Comisia/Italia, C-486/04, Rec., p. I-11025, punctul 53).

51 Astfel, din obiectivele Directivei 85/337 rezultă în mod necesar că autoritățile naționale competente, sesizate cu o cerere de autorizare a unui proiect aparținând categoriilor enumerate în anexa II la această directivă, trebuie să efectueze o examinare specială a problemei dacă, ținând seama de criteriile care figurează în anexa III la directiva menționată, trebuie să se procedeze la o EEM.

52 Astfel, în Hotărârea din 10 iunie 2004, Comisia/Italia, citată anterior, Curtea a constatat că Republica Italiană nu și-a îndeplinit obligațiile în temeiul Directivei 85/337, dat fiind că, din ansamblul elementelor care i-au fost prezentate, rezulta că autoritățile competente nu efectuaseră „verificarea prealabilă" a necesității unei evaluări, prevăzută de legislația italiană în vederea asigurării aplicării alineatelor (2) și (3) ale articolului 4 din Directiva 85/337.

53 Astfel, în această hotărâre era în discuție obligația, care rezultă din articolul 4 alineatul (2) din Directiva 85/337, de a se asigura că un proiect nu necesită o evaluare, înainte de a lua decizia de a îl scuti de aceasta.

54 Întrucât niciun element al dosarului prezentat Curții nu a permis să se demonstreze că această examinare a avut loc în cadrul procedurii administrative de autorizare a unui proiect de ocolire rutieră, Curtea a considerat că este stabilită neîndeplinirea obligațiilor rezultate din Directiva 85/337, invocată de Comisie.

55 În plus, Curtea a precizat, la punctul 49 din aceeași hotărâre, că decizia prin intermediul căreia autoritatea competentă consideră că însușirile unui proiect nu impun ca acesta să fie supus unei EEM trebuie să cuprindă sau să fie însoțită de toate elementele care

permit să se controleze dacă aceasta se întemeiază pe o verificare prealabilă adecvată, efectuată conform cerințelor Directivei 85/337.

56 Cu toate acestea, nu rezultă nici din Directiva 85/337, nici din jurisprudența Curții și, în special, nici din această hotărâre că decizia de a nu supune un proiect unei EEM ar trebui să conțină ea însăși motivele pentru care autoritatea competentă a hotărât că nu este necesară o evaluare.

57 Rezultă însă că terții, ca și, de altfel, autoritățile administrative interesate, trebuie să se poată asigura că autoritatea competentă a verificat, potrivit regulilor prevăzute de legea națională, dacă este sau nu este necesară o EEM.

58 În plus, particularii interesați, ca și, de altfel, autoritățile naționale în cauză, trebuie să poată asigura respectarea acestei obligații în materie de verificare ce se impune autorității competente, dacă este cazul, pe cale jurisdicțională. Această cerință poate avea ca efect, precum în acțiunea principală, stabilirea posibilității de a formula o acțiune direct împotriva deciziei de a nu efectua o EEM.

59 În această privință, eficiența controlului jurisdicțional, care trebuie să poată privi legalitatea motivării deciziei atacate, implică, în mod general, ca instanța sesizată să poată solicita autorității competente comunicarea acestei motivări. Însă, în ceea ce privește mai precis asigurarea protecției efective a unui drept conferit de dreptul comunitar, trebuie de asemenea ca persoanele interesate să poată apăra acest drept în cele mai bune condiții posibile și să aibă posibilitatea de a decide, în deplină cunoștință de cauză, dacă este utilă pentru ele sesizarea instanței. Rezultă că, într-o astfel de ipoteză, autoritatea națională competentă are obligația de a le încunoștința cu privire la motivele pe care se întemeiază refuzul său, fie în cuprinsul deciziei înseși, fie într-o comunicare ulterioară făcută la cererea acestora (a se vedea Hotărârea din 15 octombrie 1987, Heylens și alții, 222/86, Rec., p. 4097, punctul 15).

60 Această comunicare ulterioară poate lua nu numai forma unui enunț expres al motivării, ci și forma punerii la dispoziție de informații și de documente pertinente ca răspuns la cererea prezentată.

61 Având în vedere cele de mai sus, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 4 din Directiva 85/337 trebuie interpretat în sensul că nu impune ca decizia prin care se concluzionează că nu este necesar ca un proiect aparținând categoriilor enumerate în anexa II la directiva menționată să fie supus unei EEM să conțină ea însăși motivele pentru care autoritatea competentă a decis că aceasta nu este necesară. Cu toate acestea, în ipoteza în care o persoană interesată solicită acest lucru, autoritatea administrativă competentă este obligată să îi comunice motivele pentru care a fost adoptată această decizie sau informațiile și documentele pertinente ca răspuns la cererea prezentată.

Cu privire la a doua și la a treia întrebare preliminară

62 Prin intermediul celei de a doua și al celei de a treia întrebări, instanța de trimitere solicită Curții, pe de o parte, să stabilească dacă, în ipoteza unui răspuns pozitiv la prima întrebare, conținutul unei decizii precum cea în cauză în acțiunea principală este de natură să îndeplinească obligația de motivare ce ar reveni autorităților competente și, pe de altă parte, dacă este cazul, să definească forma pe care ar trebui să o îmbrace această motivare.

63 Deși, astfel cum reiese din răspunsul la prima întrebare, motivarea nu trebuie în mod necesar să fie inclusă în însăși decizia de a nu efectua o EEM, autoritatea administrativă competentă poate, în aplicarea legislației naționale pertinente sau din proprie inițiativă, să indice în cuprinsul deciziei motivele pe care aceasta se întemeiază.

64 În această ipoteză, această decizie trebuie să fie astfel formulată încât să permită persoanelor interesate să aprecieze oportunitatea introducerii unei acțiuni împotriva sa, ținând seama, eventual, de elementele care ar putea fi aduse la cunoștința lor ulterior.

65 În aceste condiții, nu se poate exclude ca, în acțiunea principală, motivarea reținută de Secretary of State să fie considerată suficientă, ținând seama în special de elementele care au fost deja aduse la cunoștința persoanelor interesate, cu condiția ca acestea din urmă să poată solicita autorităților competente și să poată obține din partea lor, sub controlul instanței, informațiile suplimentare necesare de natură a o completa.

66 Prin urmare, trebuie să se răspundă la a doua și la a treia întrebare că, în ipoteza în care decizia unui stat membru de a nu supune un proiect aparținând categoriilor enumerate în anexa II la Directiva 85/337 unei EEM conform articolelor 5-10 din directiva menționată indică motivele pe care aceasta se întemeiază, decizia menționată este suficient de motivată în cazul în care motivele pe care le conține, adăugate elementelor care au fost deja aduse la cunoștința persoanelor interesate și eventual completate cu informațiile suplimentare necesare pe care administrația națională competentă este obligată să le furnizeze la cererea acestora, sunt apte să le permită să aprecieze oportunitatea de a formula o acțiune împotriva acestei decizii.

Cu privire la cheltuielile de judecată

67 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

1) **Articolul 4 din Directiva 85/337/CEE a Consiliului din 27 iunie 1985 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2003/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 mai 2003, trebuie interpretat în sensul că nu impune ca decizia prin care se concluzionează că nu este necesar ca un proiect aparținând categoriilor enumerate în anexa II la directiva menționată să fie supus unei evaluări a efectelor asupra mediului să conțină ea însăși motivele pentru care autoritatea competentă a decis că aceasta nu este necesară. Cu toate acestea, în ipoteza în care o persoană interesată solicită acest lucru, autoritatea administrativă competentă este obligată să îi comunice motivele pentru care a fost adoptată această decizie sau informațiile și documentele pertinente ca răspuns la cererea prezentată.**

2) **În ipoteza în care decizia unui stat membru de a nu supune un proiect aparținând categoriilor enumerate în anexa II la Directiva 85/337, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2003/35, unei evaluări a efectelor asupra mediului conform articolelor 5-10 din directiva menționată indică motivele pe care aceasta se întemeiază, decizia menționată este suficient de motivată în cazul în care motivele pe care le conține, adăugate elementelor care au fost deja aduse la cunoștința persoanelor interesate și eventual completate cu informațiile suplimentare necesare pe care administrația națională competentă este obligată să le furnizeze la cererea acestora, sunt apte să le permită să aprecieze oportunitatea de a formula o acțiune împotriva acestei decizii.**

Semnături